

พฤติกรรมมนุษย์และการดำเนินชีวิต

Human Behavior and Daily Living

B0052156

ห้องสมุดวทพ.นครราชสีมา

ภาควิชาสังคมศาสตร์

คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา

กรัยสรณ์ ชันทจร

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์	1
บทนำ	3
1.1 ความรู้ทางปรัชญากับพฤติกรรมมนุษย์	3
1.1.1 พฤติกรรมมนุษย์ตามแนวคิดทวินิยม	3
1.1.2 พฤติกรรมมนุษย์ตามแนวคิดเอกนิยม	8
1.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างจิตกับพฤติกรรม	8
สรุป	9
1.2 ความรู้พื้นฐานของพฤติกรรมมนุษย์	9
1.2.1 ความหมายของพฤติกรรมมนุษย์	10
1.2.2 ประเภทของพฤติกรรมมนุษย์	10
1.2.3 องค์ประกอบของพฤติกรรม	12
1.2.4 กระบวนการเกิดพฤติกรรม	15
1.2.5 ปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมนุษย์	16
สรุป	32
1.3 กลุ่มแนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาเพื่อความเข้าใจในพฤติกรรมมนุษย์	32
1.3.1 กลุ่มแนวคิดทางจิตวิทยาที่สำคัญในการทำความเข้าใจพฤติกรรม	33
1) กลุ่มแนวคิดทางจิตวิทยาโครงสร้างนิยม (Structuralism)	33
2) กลุ่มแนวคิดทางจิตวิทยาหน้าที่นิยม (Functionalism)	33
3) กลุ่มแนวคิดทางจิตวิทยาจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis)	34
4) กลุ่มแนวคิดทางจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม (Behaviorism)	35
5) กลุ่มแนวคิดทางจิตวิทยาเกสตัลท์ (Gestalt Psychology)	36
6) กลุ่มแนวคิดทางจิตวิทยามนุษยนิยม (Humanism)	36
สรุป	37
1.3.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพกับพฤติกรรม	37
1) ทฤษฎีบุคลิกภาพของ คาร์ล จุง	37
2) ทฤษฎีบุคลิกภาพของ โรเจอร์	40
3) ทฤษฎีบุคลิกภาพของ แอลล์พอร์ต	41
4) ทฤษฎีบุคลิกภาพของ แอดเลอร์	42

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
5) ทฤษฎีบุคลิกภาพของ فروมม	44
6) ทฤษฎีบุคลิกภาพของ เซลดอน	47
สรุป	48
1.3.3 กลวิธานป้องกันตัวเองกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อมีความขัดแย้ง	48
1) กลไกการป้องกันตัวเองแบบมีวุฒิภาวะ	48
2) กลไกการป้องกันตัวเองแบบไม่มีวุฒิภาวะ	49
3) กลไกการป้องกันตัวเองแบบโรคประสาท	50
4) กลไกการป้องกันตัวเองแบบโรคจิต	51
สรุป	52
บทที่ 2 เจตคติและความเชื่อกับการเกิดพฤติกรรมมนุษย์	53
บทนำ	55
2.1 ความหมายและองค์ประกอบของเจตคติ	55
2.1.1 ความหมายของเจตคติ	55
2.1.2 องค์ประกอบของเจตคติ	56
2.1.3 การเปลี่ยนแปลงเจตคติ	57
สรุป	58
2.2 คุณลักษณะโครงสร้างและหน้าที่ของเจตคติ	58
2.2.1 คุณลักษณะของเจตคติ	58
2.2.2 ลักษณะโครงสร้างและหน้าที่ของเจตคติ	60
2.2.3 เจตคติกับการแสดงพฤติกรรม	61
สรุป	62
2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ	62
2.3.1 ทฤษฎีการก่อตั้งเจตคติ	62
2.3.2 ทฤษฎีการปรับเปลี่ยนเจตคติ	64
2.3.3 ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเจตคติโดยการปรับความคิดเป็นพื้นฐาน	65
สรุป	66

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
2.4 ความเชื่อมีผลต่อการเกิดพฤติกรรม	67
2.4.1 ความหมายและชนิดของความเชื่อ	67
2.4.2 ความแตกต่างระหว่างความเชื่อและเจตคติ	68
2.4.3 การเกิดและการเปลี่ยนความเชื่อ	69
2.4.4 ความเชื่อที่กำหนดเจตคติ	70
สรุป	71
2.5 เจตคติและความเชื่อทางสังคมช่วยพัฒนาพฤติกรรม	71
2.5.1 การพัฒนาพฤติกรรมด้วยตัวแบบ	71
2.5.2 การพัฒนาเจตคติด้วยสถาบันทางสังคม	72
สรุป	74
2.6 อิทธิพลทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคล	74
2.6.1 พฤติกรรมการแสดงออกด้านความขัดแย้ง	75
2.6.2 พฤติกรรมการแสดงออกด้านความก้าวร้าว	76
2.6.3 พฤติกรรมการแสดงออกด้านคล้อยตาม	77
2.6.4 พฤติกรรมการแสดงออกด้านยอมตาม	78
2.6.5 พฤติกรรมการแสดงออกด้านเชื่อฟังผู้มีอำนาจ	79
2.6.6 พฤติกรรมการแสดงออกด้านความร่วมมือ	79
2.6.7 พฤติกรรมการแสดงออกด้านความช่วยเหลือ	79
2.6.8 พฤติกรรมการแสดงออกด้านการแข่งขัน	80
สรุป	80
บทที่ 3 การรับรู้และแรงจูงใจที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์	81
บทนำ	83
3.1 บทบาทของการรับรู้ต่อพฤติกรรมมนุษย์	83
3.1.1 ความหมายและความสำคัญของการรับรู้	83
3.1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ของมนุษย์	85
3.1.3 การจัดระบบของการรับรู้	89
3.1.4 การประยุกต์ใช้หลักการรับรู้สู่พฤติกรรมของมนุษย์	92
สรุป	95

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
3.2 การรับรู้บุคคลและการรับรู้ทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมมนุษย์	95
3.2.1 ความหมายของการรับรู้บุคคล	95
3.2.2 การรับรู้ทางสังคม	96
สรุป	99
3.3 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจทางสังคม	99
3.3.1 หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับแรงจูงใจ	99
3.3.2 ความเข้าใจกระบวนการของแรงจูงใจเพื่อสร้างแรงจูงใจที่ถูกต้อง	101
3.3.3 แรงจูงใจพื้นฐานของมนุษย์	103
3.3.4 ประเภทของแรงจูงใจของมนุษย์	105
สรุป	106
3.4 ทฤษฎีความรู้เกี่ยวกับแรงจูงใจ	106
3.4.1 กลุ่มทฤษฎีเชิงเนื้อหาของการจูงใจ	107
3.4.2 กลุ่มทฤษฎีเชิงกระบวนการของการจูงใจ	110
3.4.3 กลุ่มทฤษฎีการเสริมแรงของการจูงใจ	111
สรุป	112
บทที่ 4 การปรับพฤติกรรมมนุษย์ด้วยแนวทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีพิธีกรรม	113
บทนำ	115
4.1 ศาสนากับแนวทางการใช้ชีวิต	115
4.1.1 ความหมายของศาสนา	115
4.1.2 บทบาทหน้าที่ของศาสนาที่มีต่อการดำรงชีวิต	116
4.1.3 หลักธรรมของศาสนานำมาใช้ปรับพฤติกรรมมนุษย์	117
สรุป	124
4.2 ความเชื่อที่มนุษย์ยอมรับนับถือนำไปสู่การแสดงพฤติกรรม	124
4.2.1 ความหมายของความเชื่อ	124
4.2.2 ลักษณะความเชื่อกับพฤติกรรมมนุษย์	125
4.2.3 ระดับความเชื่อของสังคม	125
สรุป	126

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
4.3 คุณธรรมจริยธรรมสร้างคุณค่าให้กับชีวิต	126
4.3.1 ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม	127
4.3.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม	127
4.3.3 การใช้แนวคิดคุณธรรมจริยธรรมเพื่อปรับพฤติกรรมมนุษย์	129
4.3.4 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้มนุษย์ตระหนัก ในหน้าที่ความรับผิดชอบ	131
4.3.5 ขั้นตอนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม	132
4.4 ประเพณีพิธีกรรมช่วยกำหนดแบบแผนความประพฤติของมนุษย์	133
4.4.1 ความหมายของประเพณีพิธีกรรม	133
4.4.2 การเกิดขึ้นของประเพณีพิธีกรรมเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต	135
4.4.3 การกระทำที่จัดเป็นประเพณีพิธีกรรมช่วยเสริมสร้างกำลังใจ	137
4.4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างประเพณีกับพิธีกรรม เพื่อสืบทอดแบบแผนพฤติกรรมการอยู่ร่วมกัน	138
4.4.5 คุณค่าของประเพณีพิธีกรรมช่วยควบคุมความประพฤติมนุษย์ได้ สรุป	139
บทที่ 5 มนุษย์สัมพันธ์กับพฤติกรรมมนุษย์	141
บทนำ	143
5.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมนุษย์สัมพันธ์	143
5.1.1 ความหมายของมนุษย์สัมพันธ์	143
5.1.2 ความสำคัญและลักษณะของมนุษย์สัมพันธ์ในการดำรงชีวิต	144
5.1.3 ธรรมชาติของมนุษย์กับพฤติกรรมสังคมที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์สัมพันธ์ สรุป	146 147
5.2 พฤติกรรมสังคมต่อการแสดงออกที่เหมาะสม	148
5.2.1 พฤติกรรมที่แสดงออกของมนุษย์	148
5.2.2 ลักษณะของพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม	151
5.2.3 การจัดการพฤติกรรมความโกรธของมนุษย์เพื่อเสริมสร้างมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี สรุป	153 155

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
5.3 พฤติกรรมการรับรู้ตนเองและการรับรู้ผู้อื่นมีอิทธิพลต่อการสร้างมนุษยสัมพันธ์	156
5.3.1 การรับรู้ตนเอง	156
5.3.2 การรับรู้ผู้อื่น	156
5.3.3 การพัฒนาตนเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม	158
สรุป	163
5.4 การวิเคราะห์พฤติกรรมของบุคคลโดยการใช้ทฤษฎีทางจิตวิทยา	163
5.4.1 ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อปรับพฤติกรรม	163
5.4.2 ทฤษฎีหน้าต่างโฆฮารี เพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์	164
5.4.3 ทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	166
สรุป	169
บรรณานุกรม	170